

ANMÄLDA BROTT

SLUTLIG STATISTIK FÖR ÅR 2006

brå
brottsförebyggande rådet

Anmälda brott

Slutlig statistik för år 2006

Inledning

Till grund för statistiken över anmälda brott ligger uppgifter från polis, åklagare, tull och Ekobrottsmyndigheten¹. Den statistik som redovisas här är den *slutliga* statistiken. Skillnaden mellan den preliminära och slutliga statistiken har i genomsnitt varit mindre än 0.5 procent de senaste åren.

Tänk på när du tolkar statistiken att...

- Statistiken visar antal anmälda brott och inte faktiskt begångna brott
- Det faktiska antalet brott är oftast högre än i statistiken över anmälda brott. Ett undantag är anmälda fall av dödligt våld, där det faktiska antalet är lägre än vad statistiken över anmälda brott visar.
- Benägenheten att anmäla brott kan ändras över tid till exempel på grund av ändrade attityder i samhället och ändrade försäkringsvillkor.
- När benägenheten att anmäla brott ändras blir det svårare att tolka hur brotten faktiskt ökar eller minskar. Det finns undersökningar som pekar på att anmälningsbenägenheten ökat i vissa grupper när det gäller våldsbrott.

Sammanfattning av utvecklingen för anmälda brott

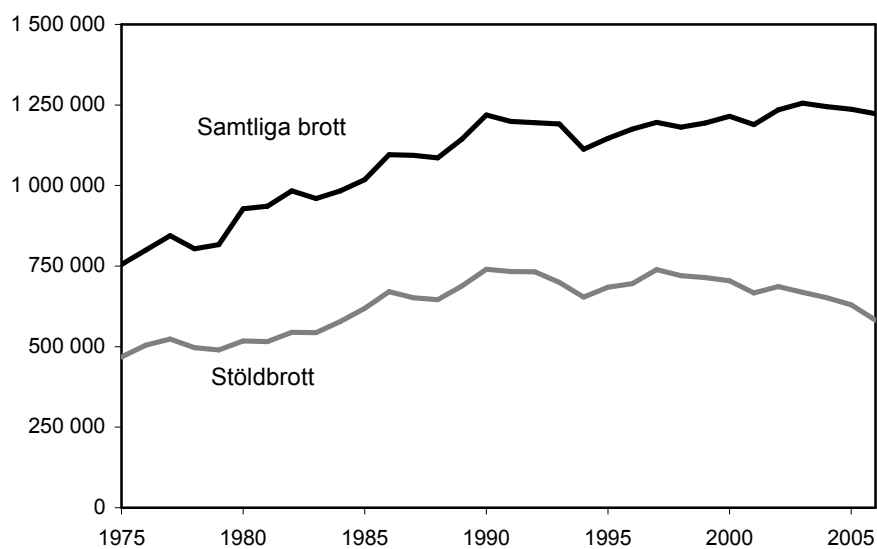
Under år 2006 anmäldes totalt närmare 1 225 000 brott till polis, tull, åklagare och Ekobrottsmyndigheten. Det är för tredje året i rad en minskning med just 1 procent jämfört med året innan. Utvecklingen av samtliga anmälda brott från 1990-talets början karaktäriseras av fluktuationer kring en relativt stabil nivå. Den preliminära statistiken över samtliga anmälda brott för år 2006 pekar på att trenden håller i sig, då minskningen jämfört med år 2005 ligger inom ramen för de fluktuationer som normalt förekommit under 1990-talet.

De anmälda våldsbrotten fortsatte att öka och ökade med 6 procent under år 2006. Totalt anmäldes drygt 80 700 våldsbrott under år 2006. Utvecklingen för de anmälda våldsbrotten under de senaste decennierna har varit en uppgående trend. Ökningen hänger i huvudsak samman med ett ökat antal anmälda misshandelsbrott. Våldsbrotten, som utgör knappt 7 procent av samtliga anmälda brott, representeras här av brott mot liv och hälsa (3 kap BrB).

De anmälda tillgrepps- och stöldbrotten (8 kap BrB), som utgör nästan hälften av de anmälda brotten, minskade med 8 procent under år 2006 jämfört med föregående år. Därmed fortsätter den nedgång av anmälda stölder och tillgrepp som pågått sedan år 1997. Totalt anmäldes närmare 583 000 tillgrepps- och stöldbrott under år 2006. De antalsmässigt största minskningarna bland stöldbrotten, jämfört med år 2005, har skett bland bilbrott och bostadsinbrott.

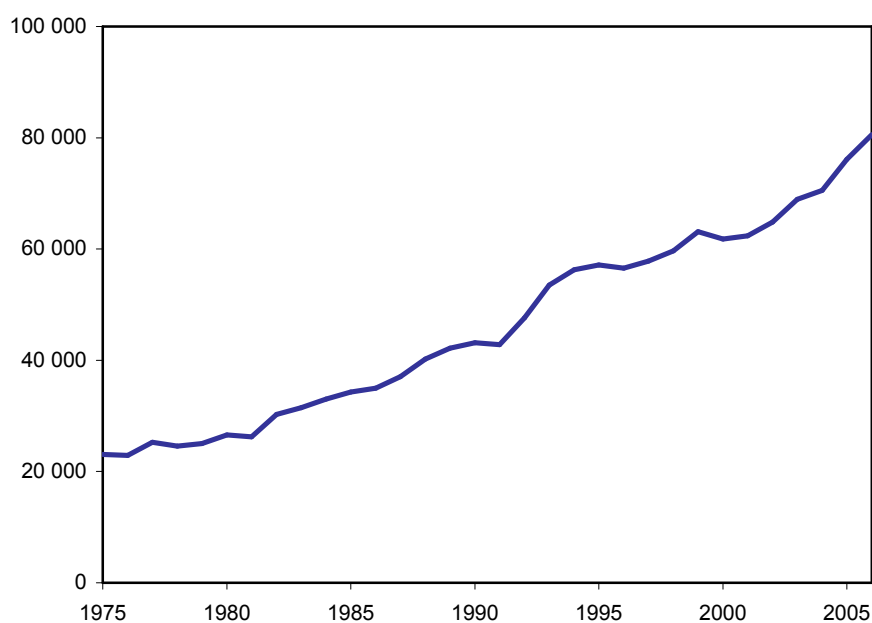
¹ För mer utförlig beskrivning av statistiken se avsnittet om olika statistiska begrepp.

Antal anmälda brott och stöldbrott åren 1975-2006

+

Antalet anmälda våldsbrott (3 kap. BrB) åren 1975-2006

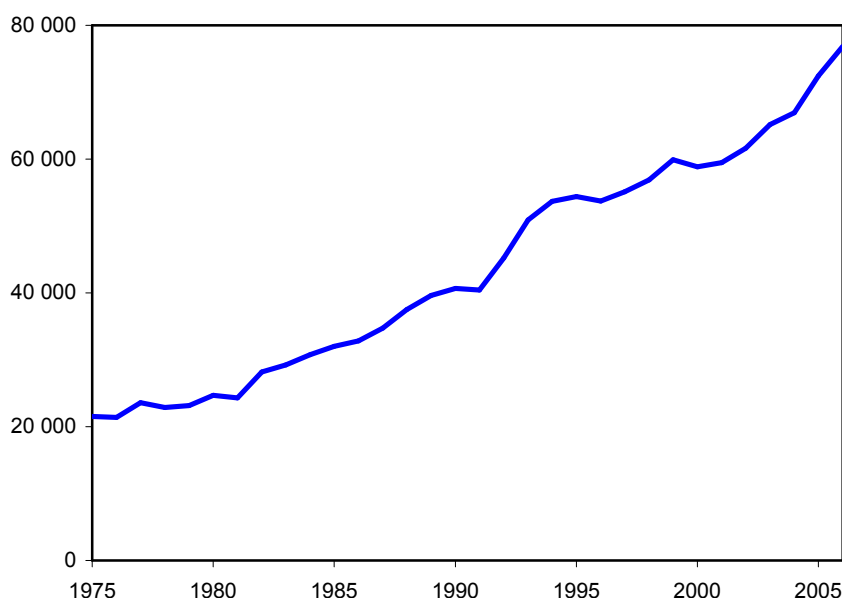

Misshandel

Antalet anmälda *misshandelsbrott*, som är det vanligast förekommande anmälda våldsbrottet, fortsätter att öka under år 2006. Under år 2006 anmäldes drygt 77 000 misshandelsbrott, vilket är en ökning med 6 procent jämfört med år 2005. Trenden för samtliga anmälda misshandelsbrott har varit uppåtående under de senaste decennierna.

Anmäld misshandel mot kvinnor ökade med 6 procent till närmare 25 500 brott och mot män med lika mycket, till drygt 42 700 brott. Under 2006 anmäldes totalt 1 350 misshandelsbrott mot barn i åldern 0-6 år. Det är en ökning med drygt 250 brott eller 23 procent jämfört med år 2005. Ökningen under år 2006 är relativt stor men är en återgång till de senaste decenniernas uppåtgående trend efter en tillfällig minskning under åren 2004 och 2005. Även misshandel mot barn i åldrarna 7-14 år ökade under år 2006. Totalt anmäldes 7 450 misshandelsbrott mot barn i denna åldersgrupp, vilket är en ökning med 4 procent jämfört med år 2005. Antalet anmälda misshandelsbrott mot såväl män, kvinnor som barn har, med ett par undantag, ökat kontinuerligt under de senaste decennierna. Under de senaste tio åren har misshandel mot barn i åldern 0–6 år ökat med 63 procent. Motsvarande ökning för barn i åldern 7–14 år var 77 procent, medan ökningen av den anmälda misshandeln mot kvinnor var 37 procent och mot män var 42 procent.

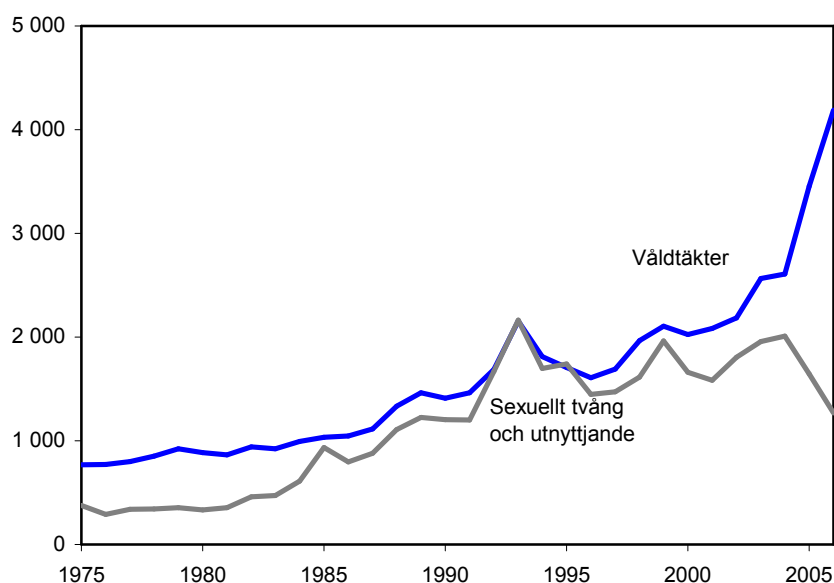
Anmälda misshandelsbrott åren 1975-2006

Våldtäkt

Antalet anmälda sexualbrott var drygt 12 100 år 2006, vilket är ungefär detsamma som föregående år. Bland sexualbrotten ökade antalet anmälda våldtäkter mest, med 11 procent (cirka 420 brott) till drygt 4 200. Denna ökning beror sannolikt till stor del på den lagändring som infördes den 1 april 2005 och som innebär att en del gärningar som tidigare rubricerades som sexuellt tvång och utnyttjande nu bedöms som våldtäkt. Antagandet stöds av att antalet anmälda brott avseende *sexuellt tvång och utnyttjande* minskade med 21 procent (cirka 350 brott) jämfört med år 2005. Den största ökningen utgörs av antalet fullbordade våldtäkter mot barn under 15 år som skett inomhus, som ökade med 69 procent. De anmälda våldtäkterna har, med undantag för några år, ökat relativt kraftigt de senaste 30 åren, från cirka 750 brott år 1975 till de drygt 4 200 brotten år 2006.

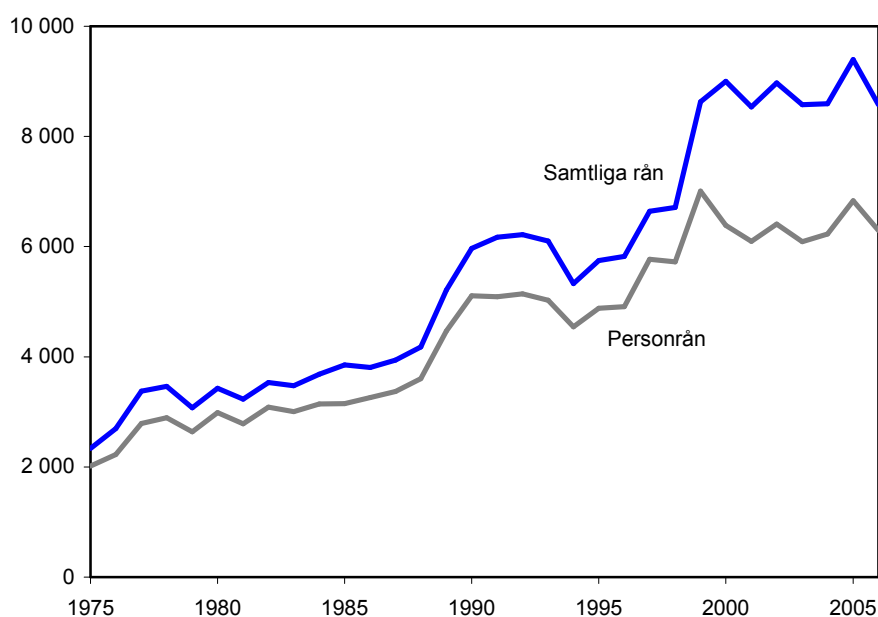
Anmälda våldtäkter samt sexuellt tvång och utnyttjande, åren 1975-2006

Rån

Antalet anmälda *rån* under år 2006 var närmare 8 600, vilket är en minskning med 9 procent sedan föregående år. Totalt har de anmälda rånen en kraftigt uppåtgående trend från 1990-talets början fram till år 2000. Därefter har de anmälda rånen legat på en nivå mellan 8 500 och 9 400 brott. Statistiken över anmälda rån år 2006 pekar på att den stabila nivån fortsätter, då minskningen jämfört med år 2005 ligger inom ramen för de fluktuationer som förekommit under 2000-talet.

Anmälda rån och personrån, åren 1975-2006

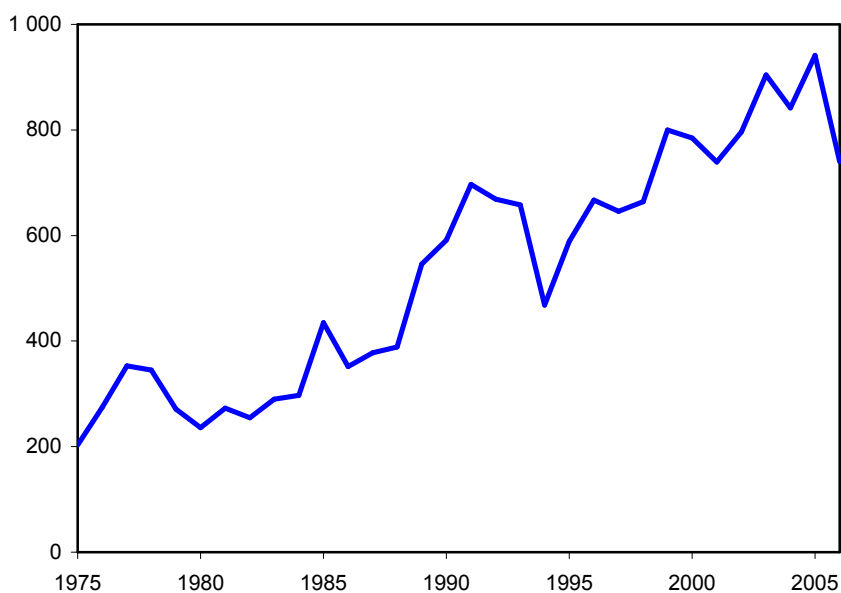
Personrånen, det vill säga rån mot privatpersoner som utgör cirka 73 procent av de anmälda rånen, minskade med 6 procent till 6 300 år 2006 jämfört med år 2005.

Personrånen har haft motsvarande utveckling som samtliga rån och har under 2000-talet legat på en nivå mellan 6 000 och 6 700.

Även de flesta övriga typer av rån minskade under år 2006. Till exempel minskade rån mot butiker, banker och värdetransporter. Dessa rån är betydligt färre än personrånen, men det är vanligare att skjutvapen används vid dessa typer av rån.

Under år 2006 anmäldes 740 butiksrån, en minskning med 21 procent jämfört med år 2005. Trenden för de anmälda butiksrånen har varit uppåtgående sedan början av 1980-talet.

Anmälda butiksrån, åren 1975-2006¹

Under år 2006 anmäldes också cirka 80 bankrån och rån mot kassaservice/postcenter (tidigare benämnt postrån), vilket är en minskning jämfört med föregående år, då 108 sådana rån anmäldes. Dessa rån uppvisar stora variationer från år till år. Nivån under 2000-talet har dock varit något lägre än under 1980- och 1990-talet. Minskningen under 2006 bedöms ligga inom ramen för de fluktuationer som förekommit under 2000-talet.

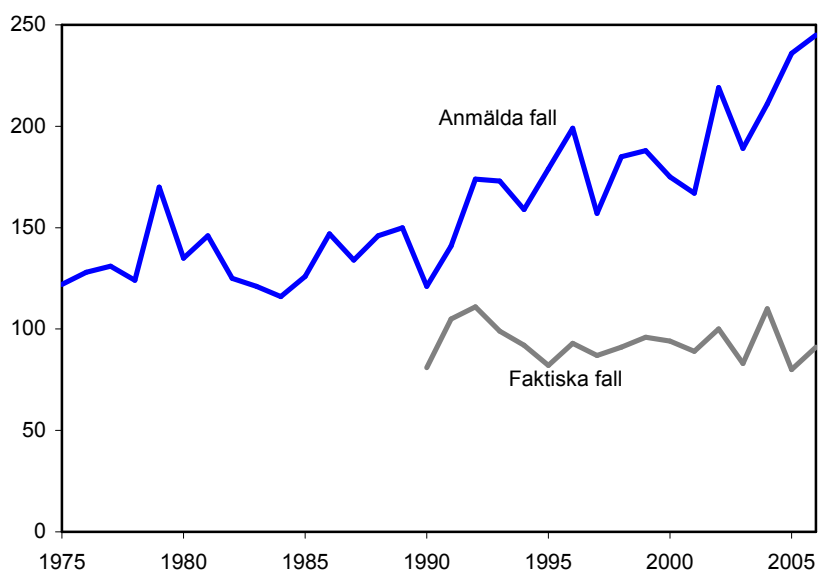
De anmälda rånen mot värdetransporter minskade med 3 brott till 49 anmälda brott. Antalet sådana anmälningar har varierat mellan 47 och 60 under 2000-talet. Taxirånen minskade med 35 brott till 56 anmälda brott år 2006, vilket är den lägsta nivån under den senaste 10-årsperioden.

Dödligt våld

Enligt preliminära beräkningar begicks 91 fall av dödligt våld i Sverige under år 2006. Analyser av det dödliga våldet i Sverige visar att det har varierat mellan 80 och 111 under de senaste 15 åren och medelvärdet har legat på 93 fall per år. Eftersom dödligt våld är en statistiskt sett begränsad brottskategori är det naturligt med relativt stora upp- och nedgångar i statistiken från år till år.

Antalet anmälda fall av dödligt våld, det vill säga fullbordade mord, dråp och misshandel med dödlig utgång, ger en överskattad bild av det faktiska antalet brott. Statistiken ger snarare en bild över antalet händelser med dödlig utgång som behöver utredas för att man misstänker att ett mord eller dråp kan ha begåtts. Många av fallen har efter utredning visat sig vara till exempel självmord eller olycka. Statistiken kan också innehålla felaktigheter, framför allt i form av att fler än en anmälan upprättats för ett misstänkt fall av dödligt våld. Analyser av anmälda fall av dödligt våld har visat att ungefär hälften av de anmälda brotten var något annat än dödligt våld.

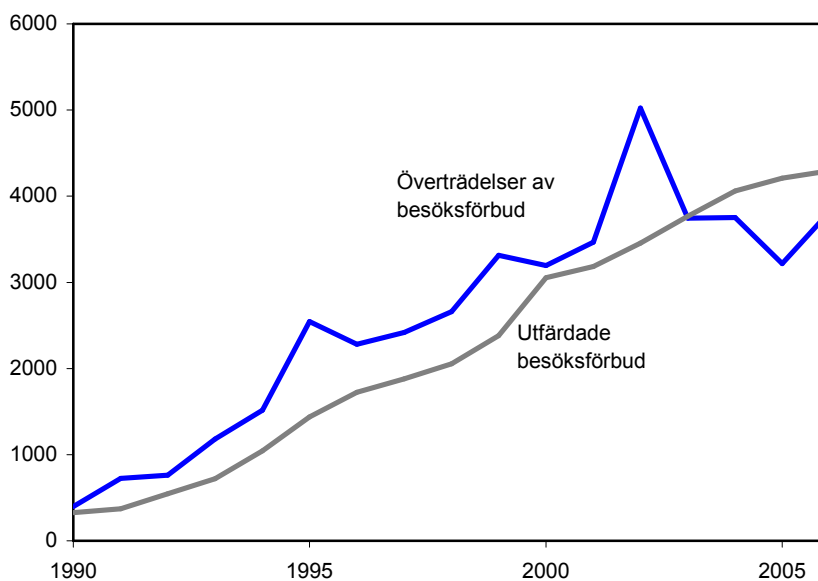
Anmälda och faktiska fall av dödligt våld, åren 1975-2006¹

Besöksförbud

Under år 2006 anmäldes cirka 3 800 överträdelser av *besöksförbud*, vilket är en ökning med 19 procent sedan föregående år. Både antalet utfärdade besöksförbud och antalet överträdelser har följt en uppåtgående trend alltsedan början av 1990-talet, men de utfärdade besöksförbuden har under de senaste åren haft en kraftigare ökning än överträdelserna. Därför har antalet överträdelser per utfärdat besöksförbud minskat från 1,21 år 1990 till 0,89 år 2006. År 2002 påverkades antalet överträdelser av ett fall, där cirka 1 000 överträdelser gjorts. Detta resulterade i en tillfällig topp detta år.

Anmälda överträdelser mot besöksförbud och utfärdade besöksförbud, åren 1989-2006

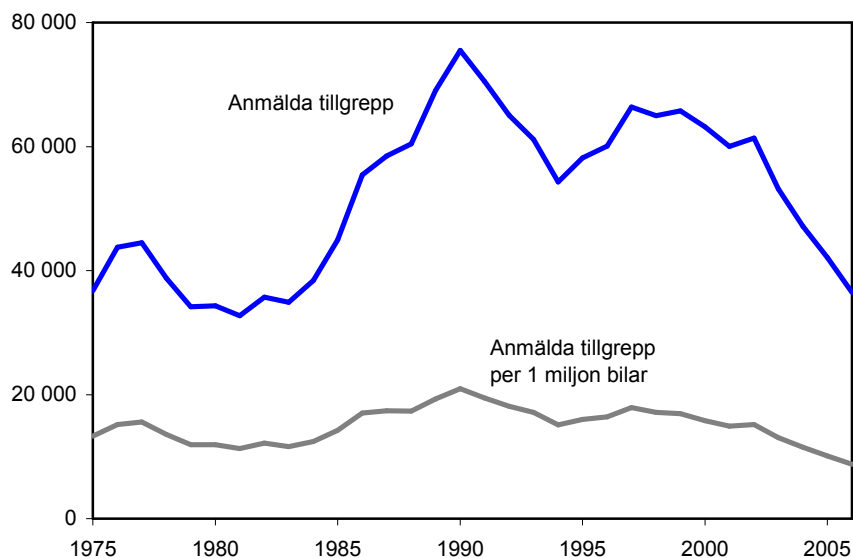

Bilbrott

Cirka 144 000 eller ungefär 25 procent av de anmälda stöldbrotten är bilrelaterade, det vill säga biltillgrepp eller stölder ur och från motordrivet fordon. Under år 2006 fortsatte dessa att minska. Tillsammans minskade dessa brott med cirka 16 procent jämfört med år 2005.

Under år 2005 anmäldes cirka 36 500 *biltillgrepp* och drygt 107 100 *stölder ur och från motordrivet fordon*. Antalet biltillgrepp minskade med 13 procent och stölder ur och från motordrivet fordon minskade med 17 procent jämfört med år 2005. Det största antalet anmälda bilbrott noterades år 1990. Sedan dess har dessa brott minskat, med undantag för en period under 1990-talets mitt. Totalt sett har antalet biltillgrepp minskat med 52 procent och antalet stölder ur och från motordrivet fordon har minskat med 32 procent sedan 1990. Tillsammans ger detta en minskning med cirka 90 000 brott för de motorfordonsrelaterade stölderna under perioden 1990 till 2006.

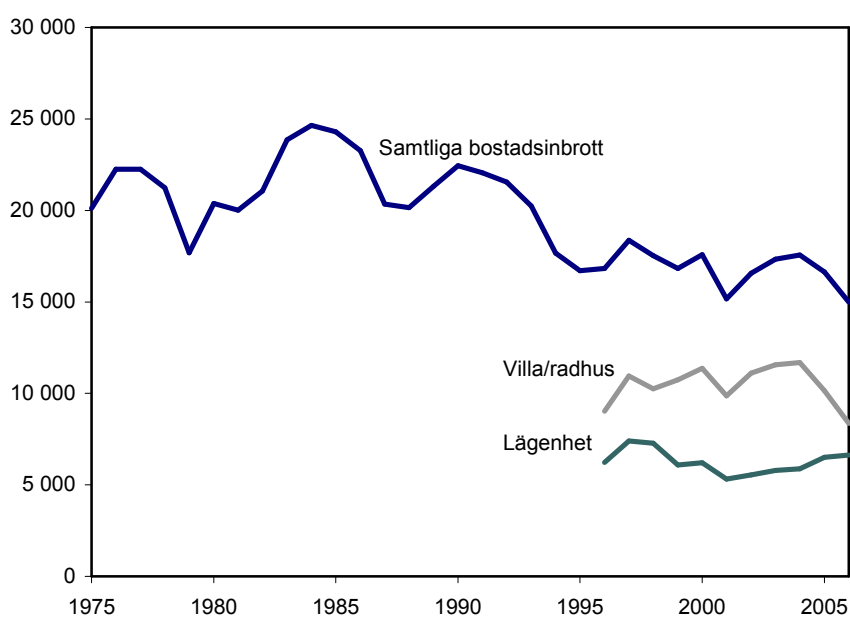
Anmälda biltillgrepp, åren 1975-2006

Bostadsinbrott

År 2006 anmäldes 15 000 *bostadsinbrott*, vilket är en minskning med 10 procent jämfört med år 2005. I de flesta länen minskade de anmälda bostadsinbrotten. Villainbrotten minskade med 18 procent medan lägenhetsinbrotten ökade med 2 procent jämfört med föregående år. Den långsiktiga utvecklingen för bostadsinbrotten har varit relativt stora upp- och nedgångar kring en nedåtgående trend sedan mitten av 1980-talet. Antalet anmälda bostadsinbrott år 2006 är den lägsta nivå som noterats under de senaste 30 åren.

Anmälda bostadsinbrott, åren 1975-2006

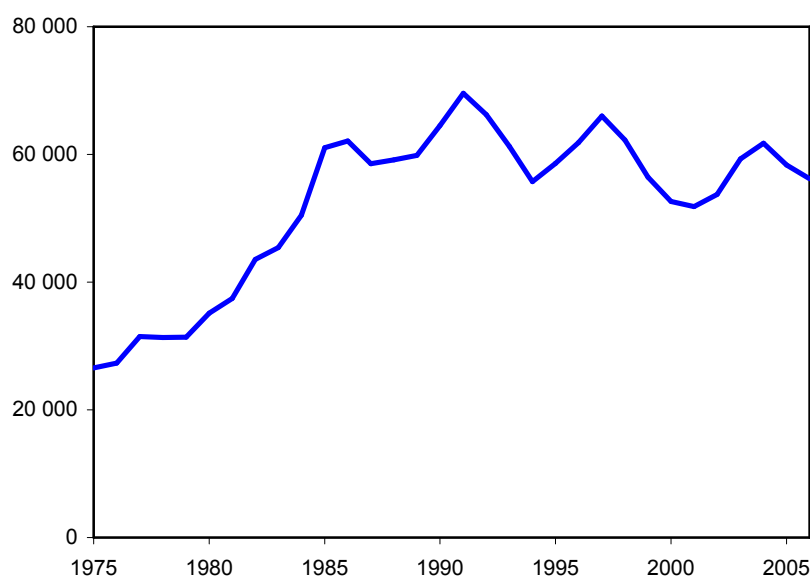

Även de anmälda inbrotten *i fritidshus och i källare och på vind* minskade i hela landet år 2006 med 22 respektive 13 procent jämfört med år 2005. Antalet anmälda inbrott i fritidshus varierade mellan 11 500 och 14 100 från år 1990 och fram till år 2003, men därefter har antalet minskat. Antalet inbrott i källare och på vind har haft en motsvarande utveckling med en variation mellan 11 500 och 13 400 från år 1990 till år 2004 och därefter en minskning.

Butiksstöld och snatteri

Totalt anmäldes närmare 56 200 *butiksstöld och snatterier* under år 2006, vilket är en minskning med 4 procent jämfört med år 2005. De anmälda butiksstölderna har under de senaste 10 åren varierat kring en nivå på 60 000 anmälda brott. Den preliminära statistiken över dessa brott för år 2006 pekar på att den relativt stabila trenden håller i sig, då minskningen jämfört med år 2005 ligger inom ramen för de fluktuationer som normalt förekommit under 1990-talet. Viktigt att notera är dock att antalet anmälda butiksstöld påverkas av butikernas kontroller och policy för att anmäla brott.

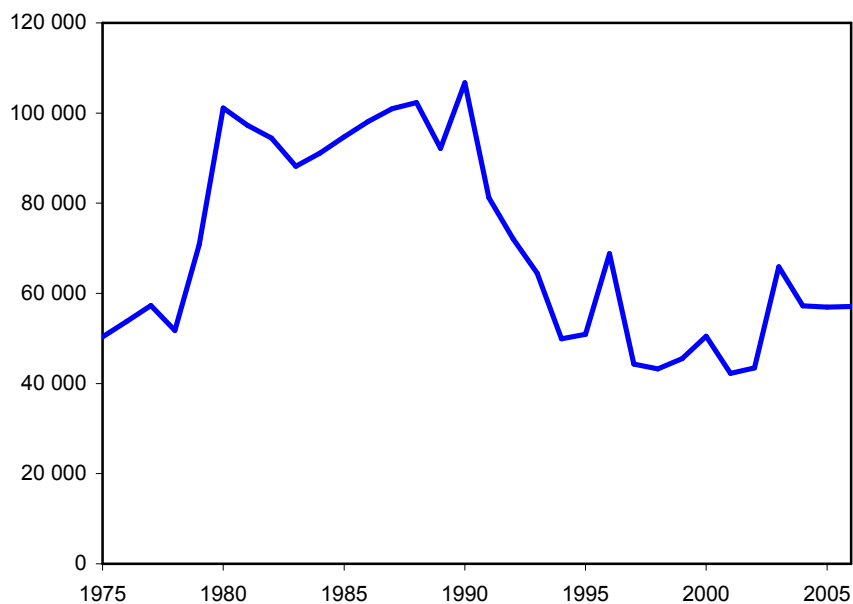
Anmälda butiksstöld och snatterier, åren 1975-2006

Bedrägeribrott

Under år 2006 anmäldes närmare 57 500 *bedrägeribrott*, vilket är ungefär samma antal som under år 2005. Bedrägeribrotten hade en nedåtgående trend under början av 1990-talet, därefter har brotten varierat mellan 42 000 och 69 000 brott per år. Dessa relativt stora variationer beror delvis på enstaka anmälningar som innehåller många brott. Statistiken kan även påverkas av olika samhällsförändringar. Till exempel påverkades statistiken år 2003 av att så kallade bluffakturor ökade kraftigt. Under 1980-talet påverkades statistiken bland annat av checkbedrägerier, som var frekventa i en tid då checker var ett vanligt betalningsmedel.

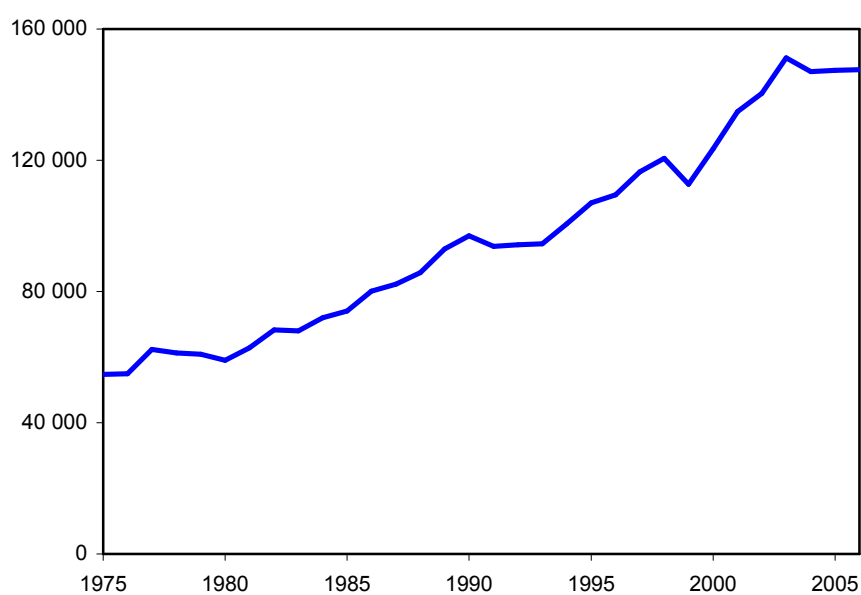
Anmälda bedrägeribrott, åren 1975-2006

Skadegörelsebrott

Under år 2006 anmäldes närmare 148 000 *skadegörelsebrott*, vilket är ungefär samma antal brott som anmäldes både år 2004 och år 2005. Klotterbrotten, som utgjorde en fjärdedel av alla skadegörelsebrott, minskade med 6 procent. Skadegörelsebrotten ökade från år 1975 till och med år 2003 (med undantag för år 1999), men har sedan legat relativt konstant.

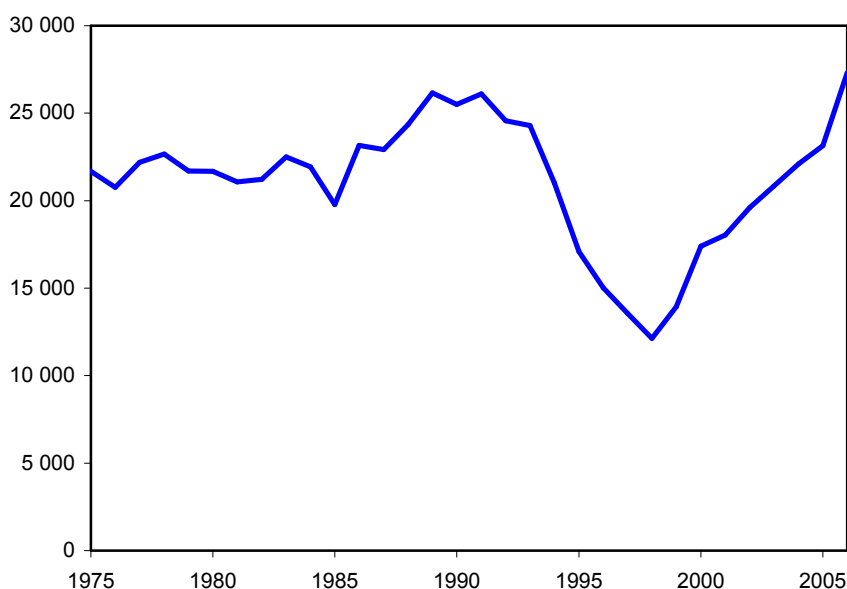
Anmälda skadegörelsebrott, åren 1975-2006

Rattfylleribrott

Under år 2006 anmäldes 27 300 *rattfylleribrott*, varav drygt 9 900 var rattfylleri under påverkan av narkotika. Det är en ökning för samtliga rattfylleribrott med 18 procent jämfört med år 2005. Den största ökningen (34 procent) svarar rattfylleri under påverkan av narkotika för. En trolig anledning till att de anmälda rattfylleribrotten ökat är att polisen i det närmaste fördubblat antalet slumpvisa alkohol- och drogtest. En lagändring som infördes år 1999 har sannolikt också påverkat ökningen av antalet anmälda rattfylleribrott under påverkan av narkotika. Rattfylleribrott tillhör de brottskategorier, där antalet anmälda brott påverkas av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

Anmälda rattfylleribrott, åren 1975-2006

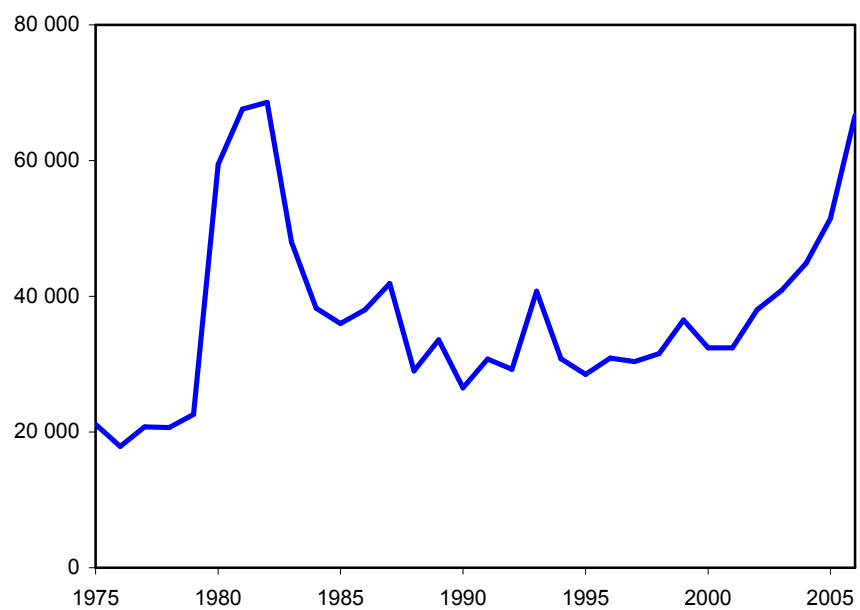
Narkotikabrott

Antalet anmälda brott mot narkotikastrafflagen ökade till cirka 66 850 brott år 2006. Anmälningar avseende alla brott mot narkotikastrafflagen ökade. Under år 2006 gjordes en förändring (se nedan) i instruktionen för hur anmälda narkotikabrott ska registreras, vilket kom att påverka statistikens jämförbarhet med tidigare år. För att kunna jämföra med tidigare år har omräkningar gjorts. Den omräknade siffran visar att de anmälda narkotikabrotten ökat med 24 procent jämfört med år 2005 och att anmälningar avseende eget bruk ökade med 36 procent.

Det ökade antalet anmälningar avseende eget bruk hänger samman med ökningen av rattfylleribrott under påverkan av narkotika, eftersom anmälan om eget bruk görs i samband med registreringen av rattfylleribrottet.

Narkotikabrott tillhör de brottskategorier, där antalet anmälda brott i hög grad påverkas av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

Instruktionerna för registrering av narkotikabrott har förändrats, vilket kan ha inverkat på statistiken över narkotikabrott. Se avsnittet Kvalitet och jämförbarhet nedan.

Anmälda narkotikabrott, åren 1975-2006

Olika statistikbegrepp

Statistiken över det totala antalet anmälda brott ger en allmän beskrivning av den registrerade brottslighetens omfattning, struktur, utveckling och regionala fördelning i Sverige. För att få så aktuella siffror som möjligt används preliminära uppgifter om anmälda brott innan den slutliga statistiken (tidigare benämnd definitiva statistiken) tagits fram.

Preliminär statistik

Statistiken som redovisas här är *preliminär*. Det innebär att vissa brott, som anmälts under redovisningsperioden, inte hunnit komma med i statistiken på grund av långa rapporteringstider. De kommer dock med i den *slutliga* årsstatistiken, där samtliga brott redovisas, som rapporterats till och med två månader efter redovisningsårets slut. Skillnaden mellan den preliminära och den slutliga statistiken har totalt sett varit mindre än 0,5 procent under de senaste åren. Skillnaden kan dock variera för olika brottstyper. Till exempel är skillnaden större för miljöbrott och skattebrott. Detta gäller huvudsakligen de ekonomiska brotten (borgenärsbrott och skattebrott). Det beror på att underlaget till denna statistik inte kunnat bearbetas vid tidpunkten för denna statistiks publicering.

I statistiken redovisas förändringar jämfört med motsvarande period föregående år. Vid dessa jämförelser har den preliminära statistiken för aktuell period jämförts med den preliminära statistiken för motsvarande period föregående år – inte med den slutliga statistiken föregående år, även om sådan finns framtagen. På så sätt bygger jämförelsen på samma förutsättningar för de båda åren.

Anmälda brott

De brott som redovisas har anmälts till och registrerats av polis, tull, åklagare eller Ekobrottsmyndigheten under redovisningsperioden. Brotten kan alltså ha ägt rum före redovisningstillfället och behöver inte ha upptäckts under det år, kvartal eller den månad som redovisningen avser. De flesta av de anmälda brotten har skett i Sverige, men för cirka en procent av dem ligger brottsplatsen utomlands.

I statistiken redovisas följande:

- brott mot brottsbalken²
- brott mot trafikbrottslagen³
- brott mot narkotikastrafflagen
- brott mot övriga specialstraffrättsliga författningar där fängelse ingår i straffskalan.

Det totala antalet anmälda brott redovisas, det vill säga även händelser som vid senare utredning visar sig inte vara brott eller där brott inte kan styrkas. Detta är särskilt viktigt att komma ihåg vid jämförelser med annan kriminalstatistik och vid internationella jämförelser, där man ofta har en snävare definition av begreppet brott. Vad gäller till

² Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka (BrB 3 kap. 8 §), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (BrB 8 kap. 8 §) och förgelseväckande beteende (BrB 16 kap. 16 §).

³ I den statistiska redovisningen över *trafikbrotten* ingår inte vårdslöshet i trafik (1 § 1 st.) och hindrande eller störande av trafik i väsentlig mån.

exempel mord, dråp och misshandel med dödlig utgång (dödligt våld) har det vid jämförelser med till exempel dödsorsaksstatistiken och annan forskning visat sig att det faktiska antalet personer som avlidit under de senare åren varit mellan 50 och 60 procent av det antal brott som redovisas i kriminalstatistiken.

Försök, förberedelse och stämpling⁴ till brott redovisas som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas dock separat för mord och dråp, våldtäkter, biltillgrepp samt bostadsinbrott.

Statistiken är inte komplett för de ärenden som hanteras av tullen (huvudsakligen smuglingsbrott). Anmälningssstatistiken innehåller enbart de tullärenden som överlämnas till åklagaren. Många av de ärenden som tullen lägger ner kommer därmed inte med i statistiken.

Källor

Till grund för statistiken över anmälda brott ligger uppgifter från polis, åklagare, tull och Ekobrottsmyndigheten. För huvuddelen av de anmälda brotten upprättas en brottsanmälan av polisen i samband med att ett brott kommer till polisens kännedom. Uppgifter ur brottsanmälan sänds av den lokala polismyndigheten till Rikspolisstyrelsen (RPS). Uppgifterna levereras sedan till Brå för granskning, bearbetning och sammanställning.

Brottstyp

Klassificeringen av brott sker med hjälp av brottskoder. Varje brottstyp har en specifik kod. Anvisningar för hur brotten ska kodas, *Kodning av brott*, har utfärdats av Brå i samråd med RPS och Åklagarmyndigheten. Brottstyperna/koderna bygger på gällande lagstiftning. En brottstyp är ofta kopplad till en viss paragraf eller ett visst stycke i lagen. I vissa fall är den dock mer specificerad för att ange brottsobjekt, brottsplats, offrets ålder eller kön, brottslingens tillvägagångssätt med mera.

Huvudprincipen för brottsräkning är att om flera brott av samma typ begåtts under en viss tid redovisas varje brott för sig. Ett antal avvikelser från denna huvudprincip förekommer dock. Ofredanden genom en serie telefonpåringningar räknas till exempel som *ett* brott.

Procentuell förändring

Vid jämförelser över tid används motsvarande period föregående år som referensperiod. En procentuell uppgång för en viss brottstyp behöver dock inte innebära att brottstypen ökar på längre sikt. Uppgången kan bero på ett ovanligt litet antal brott föregående år. För brottstyper med ett litet antal brott (till exempel post- och bankrån), ger antalsmässigt små variationer stora procentuella förändringar.

Geografiska jämförelser

För att jämförelser mellan olika stora geografiska områden ska kunna göras relateras antalet brott till folkmängden i varje område. Ofta redovisas antalet brott per 100 000

⁴ Med stämpling (enl. 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas antingen att en person i samråd med någon annan beslutar utföra brottet, eller att en person själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

personer i respektive område (folkmängden den 1 januari gällande statistikår). Vid redovisning av regioner/län med ett litet antal brott, ger antalsmässigt små variationer stora skillnader i redovisningen av antal brott per 100 000 invånare. Samma effekt blir det när procentuella förändringar jämförs mellan små regioner/län.

Kvalitet och jämförbarhet

För att kunna jämföra brottsstatistik med andra statistikkällor behöver man veta hur statistiken byggts upp, klassificerats och definierats.

För att kunna tolka statistiken över anmälda brott bör man bland annat ta hänsyn till:

- *Svårigheter att räkna och klassificera brott.* Skillnader i tillämpning av anvisningar (Kodning av brott) kan förekomma mellan olika polismyndigheter och kan variera över tid.
- *Förändringar av lagstiftningen och omläggningar av statistikrutiner.*

Vid slutet av år 1999 påbörjades en större omläggning hos Rikspolisstyrelsen av de system som levererar uppgifter till statistiken. Med anledning av detta har Brå gjort stora omläggningar av sitt statistiksystem och hämtar numera in uppgifter om anmälda brott direkt från polisens ärendesystem (RAR). Dessa omläggningar kan ha påverkat statistiken under åren 1999 och 2000. Någon utvärdering av konsekvenserna för statistikredovisningen har inte gjorts, men ett visst bortfall i den tidigare inrapporteringen har konstaterats för bland annat vissa trafikbrott.

Den förändring av instruktionen för hur anmälda narkotikabrott ska registreras som infördes under år 2006 innebar att brottskoden ”Innehav och eget bruk” togs bort. Det innebär att i de fall där någon både innehaft och brukat narkotika, som tidigare registrerats som ett brott med rubriceringen ”Innehav och bruk”, under senare delen av år 2006 registrerades som två brott med de separata brottsrubriceringarna ”Innehav” respektive ”Eget bruk”. I redovisningen ovan har sifferuppgifterna korrigerats för att göra det möjligt att redovisa utvecklingen oberoende av denna förändring.

- *Relationen mellan anmäld och faktisk brottslighet.*

Statistiken över anmälda brott visar enbart den del av brottsligheten som kommer till polisens och andra rättsmyndigheters kännedom. Om man ändå vill använda statistiken som en indikator på den faktiska brottsligheten bör man skaffa sig kunskap om relationen mellan faktisk och anmäld brottslighet, så kallat mörkertal. Mörkertalet varierar mellan olika brottstyper. Vad gäller till exempel narkotikabrott och rattfylleribrott påverkas det av polisens insatser. Mörkertalet kan också variera över tid för vissa brottstyper, vilket bland annat beror på benägenheten att anmäla brott. Anmälningsbenägenheten påverkas inte så mycket från ett år till ett annat, men den kan förändras på lång sikt. För vissa brottstyper, som till exempel sexualbrott inomhus och barnmisshandel, kan anmälningsbenägenheten dock förändras kortsiktigt, till exempel som en följd av en intensifierad samhällsdebatt. För stölder kan den påverkas av ändrade försäkringsbestämmelser

”Brottet ej kategoriserat” har tagits bort ur statistiken

Från och med 1997 års brottsstatistik kan man i polisens ärendesystem (RAR) använda en speciell brottskod för de fall där brottstyp inte kan anges direkt vid anmälnings-tillfället. Dessa fall redovisas i statistiken som ”Brottet ej kategoriserat”. Syftet är bland annat att öka kvaliteten på statistiken över brottstyperna mord, dråp och misshandel med dödlig utgång. Koden användes i drygt 7 400 fall under år 2002. Antalet fall har ökat kontinuerligt sedan brottskoden infördes.

En speciell undersökning gjordes på delar av materialet som avsåg år 2002 för att få en uppfattning av vad denna ”brottstyp” innehöll. Det visade sig att brottskoden nästan uteslutande avsåg händelser som inte ska rubriceras som brott eller som rubriceras som brott genom en annan anmälan med en annan giltig brottskod. I det senare fallet kunde det röra sig om en dubbelregistrering. Undersökningsresultatet ledde till att de ”brott” som tidigare redovisades under rubriken ”Brottet ej kategoriserat” från och med redovisningsåret 2003 har tagits bort ur statistiken. Effekten av detta blir att det för samtliga brott för år 2003 uppskattningsvis redovisas 0,6 procent färre brott än det skulle ha redovisats om nämnda brottskod hade funnits kvar.

Publicering av rättsstatistik

Statistik över anmälda brott har förts från år 1950. Statistiska centralbyrån publicerade årligen statistik till och med redovisningsåret 1992.

Från och med redovisningsåret 1993 ansvarar Brå för den officiella statistiken inom rättsväsendet. Statistiken redovisas i följande återkommande publikationer: *Kriminalstatistik*, *Narkotikastatistik* och *Brottsutvecklingen i Sverige*.

Som en hjälp för tolkningen av kriminalstatistiken har Brå publicerat *Konsten att läsa statistik om brottslighet*.

Statistiken publiceras även på Brå: s webbplats: www.bra.se.

April 2007

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med objektiv statistik av god kvalitet som underlag för beslutsfattande, utredningsverksamhet, debatt och forskning.

Brå:s statistikenhet sammanställer och presenterar, utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, årligen cirka 400 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, för brott lagförda personer, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå. Tabellerna publiceras på Brå:s webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser, samt de två årliga publikationerna, *Kriminalstatistik* och *Narkotikastatistik*.

För att uppnå god kvalitet utför statistikenheten kvalitetsstudier och utvecklar löpande de system som ligger till grund för statistiken. Enheten arbetar också med att förbättra statistikens tillgänglighet, genom att utveckla webbaserade statistiktjänster.

Enheten gör mot ersättning olika specialbearbetningar från Brå:s register över anmälda brott

och över lagförda personer. Specialanpassad statistik tas bland annat fram för utredningsverksamhet, som faktaunderlag till massmedia eller för forskningsändamål.